

Informativni list za držanje mačaka

Očekivano životno doba: do 20 godina

Troškovi

Životinja	300-2000 CHF	Zavisno od rase i porekla
Početni troškovi	500-1000 CHF	Posude za hranu i vodu, drvo za oštrenje kandži, mačji toalet, ostala oprema (vratanca za mačku i slično), troškovi veterinara za kastraciju, vakcinisanja, odstranjivanja parazita
Godišnji troškovi	oko 1000 CHF	Ishrana, slama kao podloga za mačku, redovni troškovi veterinara za vakcinisanja i odstranjivanja parazita, boravak u posebnim pansionima za mačke tokom godišnjeg odmora
Dodatni troškovi	Dodatni veterinarski troškovi mogu u znatnoj meri prevazilaziti kupovnu cenu životinje.	

Rasna mačka ili domaća mačka?

Pre odluke o držanju mačke budući držaoci mačaka moraju prikupiti temeljna obaveštenja od strane stručnjaka i pomoću stručne literature. Rasne mačke se ne razlikuju znatno od domaćih mačaka, neke rase su nešto aktivnije i glasnije (sijamske mačke), druge pak nešto mirnije (persijske mačka). Takođe, i među domaćim mačkama prisutno je mnoštvo različitih karaktera, od umiljatih do razdraganih ili pak mačaka kod kojih preovlađuje nagon za nezavisnošću. Rasne mačke može da karakteriše preterani uzgoj. Kao posledica toga javljaju se zdravstveni problemi. Dugodlake mačke, kao što su persijske mačke, često nisu više u stanju da samostalno neguju svoje krzno, tako da ono postaje zamršeno. U tom slučaju moraju se svakodnevno četkati, što mnoge od njih ne podnose, te se tome suprotstavljaju.

Mlade mačke ili odrasle mačke? Mužjak ili ženka?

Mlade mačke su razigrane, kod odraslih mačaka je zato karakter utoliko poznatiji. Pošto je preporučljivo, da se sve mačke u starosnom dobu od 6 meseci podvrgnu kastraciji, to razlike u polu nisu tako izražene, te često bivaju prekrivene od strane ličnih razlika u karakteru.

Gde kupovati? Na šta obratiti pažnju?

Mnoge mačke vredne ljubavi i pažnje, mlade i odrasle, čekaju u prihvatilištima organizacija za zaštitu životinja na svoj novi dom. Osoblje zaposleno u prihvatilištima za životinje može merodavno da posavetuje buduće držaoce mačaka. Većina prihvatilišta će, u okviru ugovora i uz uplatu doprinosa za troškove, predati samo vakcinisane, lečene protiv parazita i kastrirane mačke. Ukoliko se rasna mačka neizostavno mora uzeti od odgajivača, trebalo bi posetiti više odgajivača i uporediti uslove u kojima su mačke odrastale. Budite oprezni ukoliko mačke bivaju ponuđene po jeftinoj ceni: Često ovakve mačke potiču iz "masovne proizvodnje"

bez zdravstvene zaštite i bez držanja u uslovima koji odgovaraju osobenostima njihove vrste, što kasnije može prouzrokovati mnoštvo problema (narušeno zdravlje, poremećaji u ponašanju)! Odustanite u potpunosti od kupovine životinja putem interneta! Životinje koje su ponuđene na prodaju putem interneta često potiču iz pogona masovne proizvodnje i bivaju odgajivane pod zastrašujućim uslovima. Ilegalna trgovina sa životinjama takođe se, putem besplatnih oglasa, odvija putem interneta, te se često dešavaju i prevare.

Šta je mačkama potrebno?

Mačkama je dva puta dnevno potrebna hrana, mladim mačkama je potrebna češće, te neprestano sveža voda. Kao isključivi mesožderi, ne mogu biti hranjene niti isključivo biljnom hranom, niti ostacima hrane koju koriste ljudi. Mogu se nabaviti različite vrste dobre gotove hrane za mačke. Mlečni šećer u kravljem mleku izaziva proliv, te stoga ne predstavlja hranu koja je pogodna za mačke. Mačkama je stalno potrebna i mačja trava, kako bi se oslobodile dlaka koje su progutale. Posuda za hranu ne treba da stoji u blizini mesta gde mačka vrši nuždu. Mačji toalet mora se čistiti jednom do dva puta dnevno. Držaoци mačaka moraju, na osnovu zakonskih propisa o zaštiti životinja u Švajcarskoj, da za svaku mačku koju drže obezbede poseban mačji toalet, bez obzira na to, da li se radi o mački koja se slobodno kreće ili je u pitanju mačka koja se drži u kući. Zakonske odredbe takođe propisuju postojanje mogućnosti za oštrenje kandži (drvo za oštrenje kandži), uzdignuta za mesta za odmor i skrivanje, te postojanje mogućnosti za penjanje i zanimanje mačaka.

Pripadnici iste vrste

Druželjubive mačke trebalo bi da imaju mogućnosti da se susretnu sa drugim mačkama, te stoga mačke koje se drže u stanu ne smeju se držati usamljene. Zakonski propisi o zaštiti životinja u Švajcarskoj propisuju da za mačke koje se drže pojedinačno mora da, u najmanju ruku, postoji mogućnost vizuelnog kontakta sa drugim mačkama kao i dovoljno kontakata sa ljudima. Mačići bi trebalo da ostanu uz majku i svoju braću i sestre najmanje 12 nedelja nakon rođenja. Na taj način oni se podučavaju za budući život, te kasnije imaju manje poremećaja u ponašanju.

Potreban prostor

Kada su u pitanju mačke koje borave u stanu, svakoj mački bi trebalo da uvek bude pristupačna najmanje jedna soba, tako da u trosobnom stanu ne treba da žive više od tri mačke. Mačkama koje se slobodno kreću, trebalo bi pružiti mogućnost da u svakom trenutku mogu da uđu u kuću, te one ne smeju biti ostavljene napolju bez pomenute mogućnosti povratka u kuću. Zakonski propisi o zaštiti životinja u Švajcarskoj propisuju najviše 4 mačke na prostornoj površini od 7 m². Za svaku dodatnu mačku potrebno je 1,7 m² više. Ovi minimalni uslovi, međutim, još ne omogućavaju stalno držanje mačaka koje odgovara potrebama njihove vrste.

Mačke koje se slobodno kreću ili mačke koje borave u stanu?

Oba načina držanja imaju svoje prednosti i mane: Mačke koje se slobodno kreću imaju raznolik životni prostor, ali su izložene mnogim opasnostima, kao što su saobraćaj ili bolesti. Mačke koje borave u stanu trebalo bi od malena držati u stanu. One žive bez tolikog broja prisutnih opasnosti (njihov životni vek duži je od prosečno očekivanog) u odnosu na mačke koje se slobodno kreću, ali su u većoj meri sklone poremećajima u ponašanju. Stan mora biti uređen u skladu sa potrebama koje odgovaraju mačjoj vrsti. Ukoliko je to moguće, treba da postoji pristup ka osiguranom balkonu radi udisanja svežeg vazduha i izlaganja sunčevim zracima, te bi vlasnik trebao da znatno vreme posveti životinjama. Mačke koje borave u stanu ne smeju se držati usamljene. Drvo za oštrenje kandži, uzvišena mesta za ležanje sa kojih bi mačke osmatrale okolinu, kao i tamna i mekana mesta za odmor, te prazne kartonske kutije, koje mogu poslužiti kao mogućnosti za skrivanje i igru, sastavni su delovi opreme prostora. Mora se obezbediti, da mačke koriste prostoriju trodimenzio-

nalno. Ko ne želi mačku na krevetu, ne bi trebalo ni da je drži. Pažnja: neosigurani balkoni i odškrinuti prozori opasni su po život!

Veterinarska nega

Mačke bi trebalo vakcinisati jedanput godišnje, te više puta u toku godine izvršiti odstranjivanje parazita. Veterinar izvršava neophodno vakcinisanje i tako redovno ispituje zdravstveno stanje mačke.

Kastracija

Predostrožnost putem sprovođenja kastracije je u svakom slučaju neophodna, budući da se u suprotnom mačke okote dva puta godišnje, te u Švajcarskoj godišnje preko 12 000 nepoželjnih mačaka završi u domu za prihvatanje životinja, gde čekaju da dobiju novi dom. Kastrirane mačke ne postaju deblje i tromije, one ostaju vešti lovci miševa, te su uopšte boljeg zdravlja. Nije neophodno, da je mačka pre kastracije dobila mlade. Idealno je kastriranje mačaka u životnom dobu od šest meseci, dok je kod odraslih mačaka najbolje izvršiti zahvat u periodu između novembra i februara, kada mačka nije niti skotna, niti doji mlade.

Mačke i godišnji odmor

Najbolje je da mačke budu ostavljene kod kuće, gde bi bile hranjene i negovane od strane stručne i pouzdane osobe. Kao alternativno rešenje mogu biti ostavljene u posebnom pensionu za životinje ili prihvatilištu za životinje, za šta cena iznosi između 15 do 35 švajcarskih franaka dnevno. Napuštanje životinja je kažnjivo i može biti kažnjeno sa globom u visini do 20 000 švajcarskih franaka.

Mačke i deca

Mačke za decu mogu da budu izuzetni drugovi i prijatelji. Ipak, roditelji su u krajnjoj liniji odgovorni za životinje, te moraju da pokažu deci, kako se treba ophoditi prema životinjama. Životinje moraju u svakom trenutku da budu u mogućnosti da se odvoje od dece, te pri tome ne treba da budu zadržane od strane dece. Mala deca ne smeju biti ostavljena sama sa mačkom.

Poremećaji u ponašanju

Nečistoća, agresivnost u odnosu na držaoca ili druge mačke, nepoželjno grebanje i drugi poremećaji u ponašanju ne predstavljaju razlog, da bi se mačka predala domu za prihvatanje životinja. Osobe koje su kvalifikovane za rešavanje problema pri ponašanju, kao i psiholozi specijalizovani za problematiku životinja pomažu držaocima mačaka, time što držanje biva prilagođeno potrebama mačke, te tako što se na poremećaje u ponašanju reaguje sa raznim metodama za rešavanje problema, pri čemu se stopa postignutog uspeha kreće i do 80 %. Švajcarsko udruženje za zaštitu životinja STS nudi besplatne savetodavne usluge iz oblasti psihologije životinja.

Obaveštenja i mesta za kontaktiranje

- Brošura: "Mačke" (na nemačkom, francuskom i italijanskom jeziku), savetodavni priručnici Švajcarskog društva za zaštitu životinja STS mogu besplatno da budu poručeni, uz priloženi, na sebe lično već adresirani koverat u formatu C5, snabdeven odgovarajućim iznosom poštanskih maraka. Švajcarsko društvo za zaštitu životinja STS, Dornacherstraße 101, Postfach, 4008 Basel, telefon: 061 365 99 99, telefaks: 061 365 99 90, www.tierschutz.com, sts@tierschutz.com, besplatne opšte savetodavne usluge, savetodavne usluge iz oblasti psihologije životinja (na nemačkom, francuskom i engleskom jeziku), besplatne brošure, adrese domova za prihvatanje životinja, dečji klub www.krax.ch.
- Brošura „Mačke – kako pravilno držati životinje“ (na nemačkom, francuskom i italijanskom jeziku), u izdanju Saveznog zavoda za pitanja veterine BVET. Priručnik može biti besplatno poručen kod Saveznog zavoda za pitanja veterine BVET, te može biti memorisan u formatu PDF sa internet stranice BVET – www.bvet.admin.ch i www.tiererichtighalten.ch